

مرکز آموزش درمانی بیمارستان الزهرا (س)

مدیریت درد

گردآورنده:

رقیه رنجبر مرکید

آبانماه ۱۴۰۰

راهنمای تسکین درد

* **راهنمای تسکین دردهای حاد بدون بیماری زمینه‌ای:** این دردها شامل کمردرد - گردن درد - سردرد - دردهای شکستگی - دردهای کلیوی - درد مفاصل و درد ناشی از بافت نرم می‌باشد. اقدامات تسکین (به ترتیب اولویت):

قدم اول: داروهای موضعی - خوارکی - شیاف و یا سایر اشکال دارویی بجز NSAID, s تزریقی.

در صورت ادامه و یا افزایش درد قدم دوم توصیه می‌شود.

قدم دوم: در بیمارستان: ۱- NSAID, s تزریقی - پاراستامول یا ترامادول

۲- متادون و مرفین سولفات خوراکی

۳- ترکیبات اپیوئید تزریقی (مرفین - پتیدین)

در صورت ادامه و یا افزایش درد قدم سوم توصیه می‌شود.

قدم سوم: بررسی جهت استفاده از روش‌های تسکین درد غیردارویی

* **راهنمای تسکین درد در بیماران سرطانی:** راهنمایی که در این خصوص آمده توصیه‌های WHO و دیدگاه‌های انجمن انکولوژی می‌باشد.

* **راهنمای تسکین درد پس از اعمال جراحی:** این گروه معمولاً در بیمارستان بستری هستند و راهنمایی که در این خصوص آمده حاصل مطالعه راهنمای ضد درد در کشورهای پیشرفته دیدگاه‌های انجمن درد و بیهوشی می‌باشد.

الف- روش‌های دارویی: پاراستامول - NSAID, s تزریقی - اپیوئید تزریقی (مرفین - پتیدین - ترامادول و ...)

ب- بلوک‌های عصبی و روش‌های جایگزین

* **راهنمای تسکین دردهای سوختگی:** این گروه بیماران معمولاً در بیمارستان بستری هستند.

الف- در مرحله حاد: استامینوفن - سلکوکسیب - اپیوئیدها (مرفین - ترامادول)
- کتامین - پروپوفول

ب- در مرحله مزمن: استامینوفن - سلکوکسیب

پروتکل کنترل داروئی درد بعد از جراحی سزارین (تا ۲۴ ساعت بعد از جراحی)

۱- شیاف دیکلوفناک رکتال و تکرار در صورت نیاز هر ۸-۱۲ ساعت یا

۲- انفوریون استامینوفن وریدی یک گرم هر ۶ ساعت یا

۳- آمپول مرفین ۳-۵ میلی گرم وریدی یا آمپول پتیدین ۳۰-۲۵ میلی گرم وریدی یا آمپول ترامادول ۵۰ میلی گرم وریدی (در صورت نیاز به تکرار، تجویز با دستور پزشک) یا

۴- آمپول کتورولاک ۳۰ میلی گرم وریدی هر ۶ ساعت حداکثر تا ۱۲۰ میلی گرم تا سقف ۴ دوز

پروتکل کنترل داروئی درد بعد از جراحی هیسترکتومی (۲۴-۴۸ ساعت بعد از جراحی)

۱- انفوزیون داروی مسکن از طریق پمپ اپیدورال یا وریدی طبق پروتکل و دستورات تجویز شده توسط سرویس بیهوشی *** روش ارجح کنترل درد ***
یا

۲- آمپول کتورولاک ۳۰ میلی گرم وریدی هر ۶ ساعت حداکثر تا ۱۲۰ میلی گرم تا سقف ۴ دوز یا

۳- انفوزیون استامینوفن وریدی یک گرم هر ۶ ساعت یا

۴- آمپول مرفین ۳-۵ میلی گرم وریدی یا آمپول پتیدین ۳-۲۵ میلی گرم وریدی یا آمپول ترامادول ۵۰ میلی گرم وریدی (در صورت نیاز به تکرار، تجویز با دستور پزشک) یا

۵- شیاف دیکلوفناک رکتال و تکرار هر ۸ ساعت در صورت نیاز

پتیدین Pethidine

طبقه‌بندی فارماکولوژیک: مخدر شبه تریاک

طبقه‌بندی درمانی: ضد درد - داروی کمکی در بیهوشی

طبقه‌بندی مصرف در بارداری: رده B (با مصرف مقادیر زیاد هنگام زایمان ←
رده B

موارد و مقدار مصرف:

الف) درد متوسط تا شدید:

- ۱۵-۵۰ میلی‌گرم هر ۳-۴ ساعت عضلانی - وریدی یا زیرجلدی یا

- ۳۵-۱۵ میلی‌گرم در ساعت بر حسب نیاز با محدوده زمانی تعیین شده
انفوزیون مداوم وریدی

ب) قبل از عمل جراحی: ۵۰-۱۰۰ میلی‌گرم هر ۳۰-۹۰ دقیقه قبل از جراحی

فارماکوکینتیک:

جذب: زمان لازم برای شروع اثر ضد درد ۱۰-۴۵ دقیقه و طول مدت اثر ۲-۴
ساعت

پخش: به طور گسترده در سرتاسر بدن پخش می‌شود.

متابولیسم: عمدتاً توسط هیدرولیز در کبد متابولیزه می‌شود.

دفع: حدود ۳۰ درصد در ادرار و حدود ۵ درصد به صورت تغییر نیافته دفع
می‌شود.

موارد منع مصرف: حساسیت مفرط به دارو

موارد احتیاط فراوان: آریتمی فوق بطنی - ضربه مغزی یا افزایش فشار داخل

جمجمه - دوران حاملگی و زایمان